

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Tos/38/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1515010453
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1515010453.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Mészárosovej a sudcov JUDr. Danice Veselovskej a JUDr. Petra Štífta, v trestnej veci obžalovaného Y. Q., stíhaného pre zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 1 Tr. zákona, § 270 ods. 2 Tr. zákona a iné, o sťažnosti obžalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 2T/39/2015 zo dňa 02. marca 2017, na neverejnom zasadnutí konanom 19. apríla 2017 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku sa sťažnosť obžalovaného Y. Q., l.. XX.XX.XXXX z a m i e t a.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 2T/39/2015 zo dňa 02.03.2017 bola podľa § 79 ods. 3 Tr. poriadku zamietnutá žiadosť obžalovaného Y. Q. o prepustenie z väzby. Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku súd väzbu obžalovaného nenahradil dohľadom probačného a mediáčného úradníka.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že obžalovaný Y. Q. je trestne stíhaný pre zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 1 Tr. zákona, § 270 ods. 2 Tr. zákona v jednočinnom súbehu s prečinom podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zákona.

Obžalovaný sa nachádza vo väzbe od 26. januára 2015 na podklade uznesenia Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0Tp/39/2015 zo dňa 29.01.2015 z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Tpo/10/2015 zo dňa 27.02.2015.

Rozsudkom vyhláseným dňa 02.03.2017 bol obžalovaný uznaný vinným v zmysle podanej obžaloby a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov. Uvedený rozsudok doposiaľ nenadobudol právoplatnosť, nakoľko obžalovaný podal proti rozsudku ihneď po jeho vyhlásení odvolanie.

Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia ďalej konštatoval, že sa zaoberal žiadosťou obžalovaného o prepustenie z väzby, v ktorej dôvodil predovšetkým nepriaznivou rodinnou situáciou. Podľa názoru okresného súdu aj v tejto fáze konania hrozí naďalej obava, že by obžalovaný mohol v rovnakej trestnej činnosti pokračovať. Požiadavka verejného záujmu na zabránení prípadného páchania trestnej činnosti obžalovaným jednoznačne prevažuje nad rešpektovaním jeho práva na osobnú slobodu. Žiadosť obžalovaného podľa okresného súdu neobsahovala žiadne nové zásadné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť iné rozhodnutie o jeho žiadosti.

Obavu z pokračovania v trestnej činnosti vyvodil okresný súd z toho, že obžalovaný mal dlhy, ktoré nebol schopný splácať a poukázal aj na fakt, že obžalovaný je stíhaný za obdobnú trestnú činnosť, aktuálne ide o vec v štádiu prípravného konania.

Vzhľadom na skutočnosť, že v tejto veci už došlo k vydaniu meritórneho rozhodnutia, okresný súd trvá na tom, že je akceptovaný aj princíp proporcionality a s prihliadnutím na rozsah dokazovania a ustálenú právnu kvalifikáciu je doterajšia lehota väzby primeraná, pričom jej maximálna hranica je 36 mesiacov.

Nenahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka odôvodňuje okresný súd tým, že ani pri posudzovaní rozhodujúcich skutočností, ktoré je nevyhnutné zvažovať pri možnosti nahradenia väzby, nedošlo k žiadnej zásadnej zmene oproti poslednému rozhodnutiu odvolaciemu súdu.

Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení obžalovaný Y. Q. sťažnosť, ktorá bola odôvodnená samostatným podaním obžalovaného zo dňa 07.03.2017.

Obžalovaný v dôvodoch sťažnosti označuje uznesenie okresného súdu za neodôvodnené a nezákonné. Okresný súd podľa jeho názoru neskúmal možnosť ako ho z väzby prepustiť, ale naopak hľadal dôvody, ako ho z väzby neprepustiť. Rozhodnutie je len povrchné a formalistické poukazujúce na predchádzajúce rozhodnutia o väzbe, bez akéhokoľvek odôvodnenia vo vzťahu k bodu II. napadnutého uznesenia. Takýto postup je v rozpore s rozhodovacou činnosťou Ústavného súdu. Z nej je možné vyvodiť, že je nutné dôslednejšie sa zaoberať otázkou či nie je namieste využiť miernejšie inštitúty, ako je úplné zbavenie osobnej slobody v podobe väzby. Nevyhnutným krokom pri rozhodovaní súdu je zváženie preventívnych a zabezpečovacích účinkov uplatnenej záruky a rizík spojených s prepustením väzobne stíhaného obvineného. Z odôvodnenia prvostupňového uznesenia je jednoznačné, že takýmto úvahám nebola venovaná náležitá pozornosť a preto sa obžalovaný domnieva, že uznesenie je nezákonné.

Krajskému súdu navrhol zrušiť uznesenie okresného súdu a prepustiť ho na slobodu.

Krajský súd v Bratislave na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. poriadku správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť obžalovaného Y. Q. nie je dôvodná.

Sťažnostný súd po postupe nariadenom citovaným ustanovením z predloženého, doposiaľ získaného spisového materiálu zistil, že obžalovaný Y. Q. je na podklade obžaloby Okresnej prokuratúry Bratislava V sp. zn. 3Pv 661/14/1105 zo dňa 16.07.2015 trestne stíhaný pre zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 1 Tr. zákona, pre zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Tr. zákona v jednočinnom súbehu s prečinom podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zákona, na skutkovom základe, že

- 1) si v presne nezistenej dobe do konca mesiaca november 2014, na neznámom mieste, od doposiaľ nezistenej osoby zadovážil falošné bankovky nominálnej hodnoty 50,-Eur, minimálne v množstve 22 ks, ktoré prechovával v mieste svojho bydliska v Dunajskej Y. - V., T. ulica č. XXB, ako i na iných miestach v Z., na ktorých sa pohyboval a zdržiaval,

- 2) dňa 14.11.2014 v čase asi o 19.00 hod. v Z. na Z. ulici č. XX, dal ako pravé 17 kusov falošných bankoviek nominálnej hodnoty 50,-Eur sériového čísla M ktoré si predtým zadovážil, poškodenému G. M., ktorými mu uhradil platbu za predaj dvoch kusov mobilných telefónov zn. F. iB. XS, čím poškodenému G. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. ulica č. XXXX/XX, Z. spôsobil škodu vo výške 850,-Eur, pričom pri predkladaní bankoviek vedel, že sú falošné,

- 3) dal v mesiaci január 2015 a to najneskôr do 15.01.2015 W. Q. falošnú bankovku nominálnej hodnoty 50,-Eur za účelom aby ju predložila ako pravú, čo aj dňa 15.01.2015 W. Q. vykonala v predajni Moja M. v obci X. Y., kde ju predložila pokladničke ako platbu za nákup tovaru, pričom jej bankovku odmietli prevziať a tak sa vrátila s bankovkou domov do miesta vtedajšieho trvalého bydliska na T. XXB v X. Y. a vrátila ju Y. Q., pričom obaja mali vedomosť, že bankovka je falošná,

- 4) dal v mesiaci december 2014 a január 2015 Q. H. falošné bankovky nominálnej hodnoty 50,-Eur na viacerých miestach a to minimálne 1 kus v OC B. na O. ulici v Z., X ks v OC S. na B. ulici v Z. a 6 kusov v X. Y. na T. ulici č. XX/B v mieste vtedajšieho trvalého bydliska Y. Q. za účelom aby ich Q. H. predložil ako pravé na rôznych predajniach, za čo mu mal Q. H. odovzdať ako odplatu 20,-Eur za každú falošnú bankovku nominálnej hodnoty 50,-Eur, ktorú dá do obehu, pričom mu doposiaľ odovzdal 100,-Eur a ďalšie finančné prostriedky mu mal odpočítať z dlžoby, ktorú u neho Y. Q. mal, následne po prevzatí

falošných bankoviek od Y. Gášpara Q. H. uvedené falošné bankovky dal ako pravé na rôznych miestach v Z. v mesiaci január 2015, okrem iného aj dňa 16.01.2015 v predajni Y. na L. ulici v Z., kde ju použil na nákup tovaru, pričom bol zadržaný pracovníkom predajne Y. a bankovka mu bola políciou zaistená, pričom ostatné falošné bankovky, ktoré ešte nedal do obehu v pošte 3 kusy vrátil dňa 19.01.2015 Y. Q., pričom obaja vedeli, že predmetné bankovky sú falošné.

Uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 0Tp/39/2015 zo dňa 29.01.2015 v spojení z uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27.02.2015 sp. zn. 3Tpo/10/2015 bol obžalovaný Y. Q. vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku s tým, že väzba začala plynúť dňom 26.01.2015.

Naposledy bolo o väzbe obžalovaného rozhodované uznesením Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 2T/39/2015 zo dňa 11.01.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1Tos/6/2017 zo dňa 31.01.2017 tak, že žiadosť obžalovaného o prepustenie z väzby bola podľa § 79 ods. 3 Tr. poriadku zamietnutá, väzba menovaného nebola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka a zároveň súd neprijal ponúknutú peňažnú záruku.

Z obsahu spisu je možné zistiť, že obžalovaný Y. Q. na hlavnom pojednávaní dňa 02.03.2017 požiadal prostredníctvom svojho obhajcu o prepustenie z väzby, pričom jeho žiadosť sa opiera o tie isté dôvody, ktoré už boli uvedené.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, súd dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

c/ bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa § 72 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku rozhodnutím o väzbe sa rozumie rozhodnutie o prepustení z väzby a o zamietnutí žiadosti o prepustenie obvineného z väzby; za takúto žiadosť sa považuje aj žiadosť o nahradenie väzby.

Podľa § 72 ods. 2 Tr. poriadku konať a rozhodovať možno len o väzbe osoby, proti ktorej bolo vznesené obvinenie. Odôvodnenie rozhodnutia o väzbe obsahuje aj uvedenie skutkových okolností, o ktoré sa výrok rozhodnutia o väzbe opiera. O väzbe koná a rozhoduje súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie, ktorý nie je pri vymedzení dôvodov väzby návrhom prokurátora viazaný. O sťažnosti proti rozhodnutiu súdu alebo sudcu pre prípravné konanie o väzbe koná a rozhoduje nadriadený súd. Pred rozhodnutím o väzbe musí byť obvinený vypočutý; o čase a mieste výsluchu sa vhodným spôsobom upovedomí prokurátor, obvinený a jeho obhajca, ak je dosiahnuteľný. Predseda senátu alebo sudca pre prípravné konanie vypočuje obvineného a potom umožní prítomným alebo sudcom, prokurátorovi a obhajcovi položiť obvinenému otázky týkajúce sa rozhodnutia o väzbe; bez výsluchu obvineného možno rozhodnúť o väzbe len vtedy, ak obvinený výslovne požiadal, aby sa konalo v jeho neprítomnosti alebo ak zdravotný stav obvineného neumožňuje jeho výsluch. Zástupca záujmového združenia alebo iná osoba ponúkajúca záruku alebo peňažnú záruku sa upovedomí o výsluchu, ak je to potrebné. Návrhy a žiadosti prokurátora sa bezodkladne doručia obvinenému a žiadosti obvineného alebo iných osôb, podané v jeho prospech prokurátorovi tak, aby sa k nim prokurátor a obvinený mali možnosť pred rozhodnutím o väzbe vyjadriť; to platí aj o dôvodoch, pre ktoré má súd rozhodnúť o predĺžení celkovej lehoty väzby podľa § 76a.

Podľa § 79 ods. 3 Tr. poriadku obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, preloží ju bez meškania so svojim stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 80 ods.1 písm. c/ Tr. poriadku ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods.1 písm. a/ alebo c/, môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak

c) s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť ak nie je dôvodná.

Sťažnostný súd po preskúmaní celého spisového materiálu, ako aj dôvodov žiadosti konštatuje, že u obžalovaného Y. Q. sú naďalej splnené materiálne podmienky väzby, ktoré spočívajú predovšetkým v existencii dôvodného podozrenia zo spáchania skutkov, ktoré sú obžalovanému kladené za vinu. Tieto skutky vykazujú znaky žalovaných trestných činov a na podklade dokazovania vykonaného v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní, dospel súd prvého stupňa k meritórnemu rozhodnutiu, ktorým uznal obžalovaného Y. Q. za vinného zo zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 1 Tr. zákona, zo zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Tr. zákona v jednočinnom súbehu s prečinom podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zákona. Za tieto trestné činy mu bol uložený úhrnný trest vo výmere osem rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Obžalovaný podal proti rozsudku odvolanie, pričom v tejto fáze prebieha doručovanie rozsudku a vec doposiaľ nebola predložená krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní.

Vzhľadom k tomu, že v posudzovanom prípade došlo k uznaniu viny v celom rozsahu, je možné prijať záver o splnení materiálnej podmienky väzby. Samozrejme táto otázka môže byť definitívne vyriešená až rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorý musí posúdiť, či je možné odvolaniu obžalovaného vyhovieť alebo je potrebné vyhodnotiť ho ako nedôvodné.

Pokiaľ ide o konkrétne skutočnosti zakladajúce dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku, tieto sú aj napriek výraznému časovému odstupu od rozhodnutia o vzatí do väzby natoľko významné a závažné, že nie je možné uvažovať o pominutí väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku.

Podľa názoru sťažnostného súdu dôvody väzby podľa v § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku boli súdom prvého stupňa u obžalovaného Y. Q. ustálené správne a opierajú sa o konkrétne fakty. Okolnosti spáchania skutkov nasvedčujú tomu, že zo strany obžalovaného nešlo iba o jednorazové konanie, ale naopak jeho konanie malo dlhodobejší pokračovací charakter a do svojej protiprávnej činnosti mal postupne zapájať aj ďalšie osoby. Nepriaznivá finančná situácia, ktorá bola u obžalovaného zistená, nepochybne podmienila správanie obžalovaného. Záver o tom, že nešlo v jeho prípade iba o ojedinelý exces pri dodržiavaní zákonných noriem možno podporiť aj tým, že prejednávany prípad nie je jediným trestným konaním, ktoré sa proti obžalovanému vedie, nakoľko je vedené aj iné trestné stíhanie proti obžalovanému pre obdobnú trestnú činnosť. Podľa informácií obsiahnutých v spisovom materiáli ide o trestné stíhanie vedené pre zločin podľa § 270 ods. 2 Tr. zákona, pričom vyšetrovanie vykonáva OR PZ Bratislava V a vec je vedená pod sp. zn. ORP-1094/OEK-B5-2014. Tieto fakty aj napriek absencii predchádzajúceho odsúdenia za obdobnú trestnú činnosť, podporujú skôr obavy súdu z pokračovania v trestnej činnosti v prípade prepustenia obžalovaného na slobodu.

V súvislosti s argumentmi obžalovaného, ktoré uviedol v dôvodoch svojej žiadosti a ktoré smerujú predovšetkým k doterajšej dĺžke väzby a jej opodstatnenosti v tomto štádiu konania, je potrebné uviesť, že pri skúmaní dôvodnosti väzby, ktorá trvá už dlhšiu dobu, treba vychádzať z toho, že musia byť súčasne splnené tri podmienky. Musí existovať dôvodné podozrenie, že obžalovaný spáchal trestný čin, musí byť daný niektorý z dôvodov väzby v zmysle § 71 ods. 1 Tr. poriadku a musí byť tiež zrejme, že orgány činné v trestnom konaní a súd postupujú pri trestnom stíhaní s osobitnou starostlivosťou a urýchlením. Čo sa týka dôvodnosti podozrenia zo spáchania žalovanej trestnej činnosti, niet pochýb o tom, že v priebehu konania došlo k zvýrazneniu a posilneniu tohto podozrenia a vyhodnotením dôkazov súd prvého stupňa dospel k odsudzujúcemu rozsudku vo vzťahu k obžalovanému. Aj napriek časovému odstupu 26 mesiacov od vzatia obžalovaného do väzby, nemožno dospieť k záveru, že došlo k podstatnému zoslabeniu obavy z pokračovania v trestnej činnosti obžalovaným. V prípade obvinenia zo závažnej hospodárskej trestnej činnosti, ktorá sa mala uskutočniť spôsobom uvedeným v skutkových

vetách a ktorej motívom bola snaha získať takýmto konaním majetkový prospech, musí možnosť výskytu takéhoto konania u určitej osoby prameniť aj z jej osobnostnej výbavy, sklonov k asociálnemu, či aspoň ľahkovážnemu prístupu k životu. Závažnosť konania a tým aj dôvodnosť pretrvávajúcich obáv z pokračovania v trestnej činnosti zvyšuje aj fakt, že išlo o dlhodobejšiu a pripravenú akciu, ktorej závažnosť je premietnutá aj do výšky trestu, ktorý obžalovanému v prípade uznania viny hrozí.

Čo sa týka plynulosti konania v tejto väzobnej veci, v tomto smere je nutné konštatovať, že väzba u obžalovaného presiahla dva roky, čo je nepochybne dlhá doba a vážny zásah do jeho základných práv a slobôd, avšak na strane druhej neboli v postupe súdu zistené závažnejšie prieťahy. K podaniu obžaloby došlo v rámci plynutia základnej sedemmesačnej lehoty väzby a konanie pred súdom takisto prebiehalo plynule, bez zistenia prieťahov. Na celkovú dĺžku väzby pred súdom mal vplyv v prvom rade rozsah dokazovania, ktoré bolo nevyhnutné vo veci vykonať, s prihliadnutím na rozsah trestnej činnosti a počet obžalovaných.

Súd prvého stupňa postupoval správne aj v tom, že sa zaoberal možnosťou nahradenia väzby obžalovaného dohľadom probačného a mediačného úradníka v zmysle § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku. Táto forma nahradenia väzby síce ako jediná nie je viazaná na návrh obvineného, či inej oprávnenej osoby.

V zhode so svojim názorom vyjadreným v predchádzajúcom rozhodnutí o väzbe obžalovaného, musí krajský súd konštatovať, že vecne správne a súladné so zákonom je aj rozhodnutie prvostupňového súdu o tom, že väzba sa u obžalovaného nenahrádza dohľadom probačného a mediačného úradníka, keďže s ohľadom na povahu prejednávaného prípadu a na osobu obžalovaného (najmä na charakter a spôsob, akým malo dôjsť ku konaniu a vzhľadom na podozrenie zo spáchania viacerých trestných činov) nie je dohľad mediačného a probačného úradníka dostatočný na nahradenie väzby. S prihliadnutím na objektívne možnosti realizácie dohľadu mediačného a probačného úradníka a predpokladaný efekt, tiež vzhľadom na charakter a závažnosť trestnej činnosti, je táto forma záruky nedostatočná a neadekvátna a preto ňou nie je možné väzbu obžalovaného nahradiť.

Na základe vyššie uvedeného sa preto krajský súd stotožnil s rozhodnutím okresného súdu, ktorý v zmysle § 79 ods. 3 Tr. poriadku zamietol žiadosť obžalovaného Y. Q. o prepustenie z väzby na slobodu za súčasného nenahradenia väzby dohľadom mediačného a probačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku.

Nakoľko nebol po preskúmaní veci sťažnostným súdom zistený žiadny dôvod na zmenu napadnutého uznesenia, krajský súd postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku podanú sťažnosť obžalovaného Ladislava Gašpára ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.